

Precies werken met 700 geiten

Wilma Wolters

Vanaf de dijk valt het keurige erf en de grote stal met de letters Neely Hoeve direct op. Later blijkt ook de bedrijfsvoering van de familie Nooteboom strak geregeld te zijn. Zinsneden als 'precies werken', 'er boven op zitten' en 'er kien op gaan' zijn regelmatig te horen uit de monden van Cees en Anita. Zou dat de verklaring zijn voor de hoge productie van de 700 melkgeiten op dit bedrijf?

In 2007 met 1.391 kg melk met 3,86 procent vet en 3,39 procent eiwit eerste, en in 2008 tweede staan in de Bedrijfsvergelijking die Elda maakt, maar geen dieren in de top 100 hebben. Het is het lot van de familie Nooteboom in het Zuid-Hollandse Strijen. Maar het is een kwestie van tijd eer ook hun dieren in de top 100 komen.

Veel melk zonder problemen

Anita is er duidelijk over: ze willen zoveel mogelijk melk krijgen uit zo min mogelijk geiten. "Ik wil eruit halen wat erin zit", beaamt Cees. Die wens leidt ertoe dat de geiten in Strijen veel brok krijgen. Bijna onbeperkt. "De hoeveelheden tussen laag- en hoogproductieve dieren variëren nu tussen 2,2 en 3,1 kg per dag en lagen voorheen zelfs iets hoger." Ondanks dit 'duur voeren' heeft de familie er niet voor gekozen krachtvoer individueel te verstrekken. "Dan zou je een of twee grote groepen geiten hebben en is het niet gemakkelijk een groep geiten met een individuele bok

te creëren." Nu laat de bijna één jaar oude voerrobot, een kunststof bak met vier compartimenten aan een rail, acht keer per dag brokjes voor het voerhek vallen. Het hoge voerniveau leidde echter tot problemen. "Rond het aflammeren raakten we elk jaar geiten kwijt. Sommigen werden te vet of kregen last van uierontsteking zodat opstarten niet soepel verliep, met als gevolg slepende melkziekte." Maar minder brok voeren was geen optie voor Cees. "Dan gaan de dieren minder geven en ik wil graag melk houden. Dus sinds maart dit jaar melken we driemaal daags." De dieren zijn ingedeeld in drie productiegroepen plus een afmelkgroep met dieren die te zwaar zijn of om een andere reden niet gedekt worden. Het bleek een goede zet. Cees: "Qua conditie zijn de geiten erop vooruit gegaan en het levert een paar procenten meer melk op. Niet de 10 procent die we in gedachten hadden, het gaat om een of twee tienden per dag. Maar de dieren blijven nu in de winter en na de ritsigheid wel iets meer

geven. Ook de voerwinst per geit is gestegen, waardoor we waarschijnlijk voor het derde jaar op rij de hoogste voerwinst hebben onder klanten van Hendrix UTD. En we weten het nog niet, maar vooral rond het aflammeren verwachten we veel minder problemen." Bijkomend voordeel is dat het sociale leven van de familie Nooteboom er door het driemaal daags melken op vooruit is gegaan. "In tegenstelling tot wat veel mensen misschien denken, heeft Cees 's avonds meer tijd voor onze drie kinderen. Nu gaat hij pas om 22.00 uur melken, voorheen was dat om 18.00 uur", aldus Anita. Een STAP-medewerker van Agrarische Bedrijfsverzorging doet de ochtendmelking, 's Middags melkt Anita of Cees en 's avonds is het altijd Cees die in de 2x32 rapid exit staat.

Optimaliseren met 700 geiten

Een melkbeurt duurt zo'n tweeëneenhalf uur. "Ik wil niet langer melken, dus we zetten geen stuk bij de stal aan. We willen het samen kunnen blijven doen en optimaliseren het bedrijf rondom dit aantal geiten", aldus Cees. Dat proberen zij door middel van fokkerij, voeding vindt het echtbaar heel belangrijk, het stalklimaat verdient aandacht en 'je moet op je lammeren zitten'. Bij fokkerij wordt gelet op kg eiwit, omdat de Bettinehoeve daar het meest voor betaalt, maar ook op exterieur. "Zesweekse melkcontrole is voor ons belangrijk om een goed fokbeleid te kunnen realiseren. We houden zelf bokken aan, maar de hoogstproductieve dieren laten we insemineren." Bij voeding is niet alleen de brok belangrijk. "Ik ben daar heel precies in, want ik kalibreer de voerrobot elke veertien dagen nadat de leverancier is geweest. Maar goed ruwvoer vind ik zeker zo belangrijk. De winning van kuilgras van onze 37 hectare doen we daarom zelf." De familie laat het

gras kort snijden en verpakt het in balen. De beste kwaliteit gras wordt daarbij aan de oudmelkte dieren gegeven. In de lammerperiode is er eigenlijk continu iemand in het lammerhok. "We zetten ze driemaal daags aan de automaat zodat we weten dat alle lammeren gedronken hebben. Pas als ze zelfstandig de speen pakken, zetten we ze in een groter hok." Maar 'op de lammeren zitten' houdt ook in dat wanneer drie lammeren een snotneus hebben, alle jonge dieren worden gekuurd. En dat de opfokafdeling binnenkort wordt uitgerust met voergangventilatie en enkele ventilatoren boven de dieren. "Een rookproef toonde aan dat de trek van de lucht hier niet ideaal is. Ondanks dat we dit jaar de ramen hadden vervangen door een gordijn waardoor er meer frisse lucht de stal in komt." Ook hygiëne staat hoog in het vaandel in Strijen. Zo komt er elke zes weken een bedrijf om ongedierte te bestrijden. En heeft zowel de opfokstal als de melkgeitenstal elk zijn eigen laarzen en moet elke stalbezoeker die aan.

Top 100 komt in zicht

De veestapel is nog vrij jong; de oudste dieren zitten nu in hun vierde lactatie. "Daar zitten er zes tussen die al meer dan 8.000 liter hebben gegeven. De 10.000 kg geiten komen er dus aan." Cees kan bijna niet wachten. "De top 100 komt telkens een stapje dichterbij. Als je begint met dieren waarvan niets van bekend is, duurt het een aantal jaren voor je fokwaardes krijgt. Maar het lijkt me erg leuk als ik straks onze eigen bokken ergens tegenkom." Y

Profiel

Naam: Cees en Anita Nooteboom en drie zonen van 15,13 en 10 jaar
Woonplaats: Strijen (Z-H)
Bedrijf: Neely Hoeve
Aantal dieren: 700 melkgeiten, 275 opfoklammeren, 20 dekbokken
Rollend jaargemiddelde 2009 tot december: 1.448 kg melk met 3,94% vet en 3,38% eiwit
Grond: 37 ha grasland, 9 ha bouwland